EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 2.4.2020.
COM(2020) 139 final

2020/0057 (NLE)

Prijedlog

UREDBE VIJEĆA

o uspostavi europskog instrumenta za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE) nakon izbijanja bolesti COVID-19

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Od prvih slučajeva zaraze bolešću COVID-19 Europska unija neumorno radi na pružanju potpore državama članicama i njihovim građanima u rješavanju krize. Komisija je aktivirala svoj opći sustav za brzo uzbunjivanje „ARGUS" za koordinaciju u kriznim situacijama, a Odbor za koordinaciju u kriznim situacijama redovito se sastaje kako bi koordinirao aktivnosti svih relevantnih odjela i službi Komisije i agencija EU-a. Komisija je uspostavila i koordinacijski tim za odgovor na političkoj razini, koji se sastoji od pet povjerenika odgovornih za politike koje su najviše pogođene nastalom situacijom. Nakon što su čelnici EU-a 10., 17. i 26. ožujka 2020. održali videokonferencije o odgovoru na pandemiju bolesti COVID-19, Komisija je uložila dodatne napore u borbu protiv te pandemije na svim poljima. Stoga je Komisija 13. ožujka 2020. objavila Komunikaciju Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskoj središnjoj banci, Europskoj investicijskoj banci i Euroskupini o „koordiniranom gospodarskom odgovoru na pandemiju covida-19". U području gospodarstva predložila je investicijsku inicijativu kao odgovor na koronavirus, koja bi trebala omogućiti fleksibilno korištenje strukturnih fondova EU-a radi reakcije na brzorastuće potrebe u najizloženijim sektorima, kao što su zdravstvo, mala i srednja poduzeća i tržišta rada, te pružanja pomoći najugroženijim područjima u državama članicama i njihovim građanima. Taj je prijedlog u međuvremenu donesen i stupio je na snagu 30. ožujka. Komisija je donijela i Privremeni okvir za državne potpore zahvaljujući kojem će države članice moći iskoristiti potpunu fleksibilnost predviđenu pravilima o državnim potporama kako bi poduprle svoja gospodarstva. Uz to, Komisija je pozvala Vijeće da se pobrine da sve institucije Unije aktiviraju opću klauzulu o odstupanju u okviru Pakta o stabilnosti i rastu, a primijenit će je kao dio strategije Unije za brz, odlučan i koordiniran fiskalni odgovor na pandemiju bolesti COVID-19.

Kriza s kojom smo suočeni zbog pandemije bolesti COVID-19 ima vrlo veliku ljudsku dimenziju i velike negativne socioekonomske posljedice. Stoga je ključno da Unija i njezine države članice djeluju odlučno i zajednički u duhu solidarnosti da bi obuzdale širenje virusa i pomogle oboljelima te smanjile posljedice za gospodarstvo i ublažile negativne socijalne posljedice. U okviru tog zajedničkog koordiniranog odgovora donesen je i Komisijin prijedlog da se područje primjene Fonda solidarnosti EU-a (EUSF) proširi na izvanredna stanja velikih razmjera u području javnog zdravlja i da se definiraju posebne operacije koje ispunjavaju uvjete za financiranje, što je ojačalo solidarnost Unije s državama članicama u rješavanju krizne situacije.

Kako je najavljeno u Komunikaciji od 13. ožujka 2020., Unija je, kad god je to moguće, spremna pomoći državama članicama u ublažavanju posljedica na zaposlenost za radnike i najteže pogođene sektore. Novi instrument za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE) koji je predložen Vijeću dodatni je privremeni instrument za financijsku pomoć Unije u vrijednosti do 100 milijardi EUR i dodjeljivat će se pogođenim državama članicama u obliku zajmova Unije. Nepredviđene obveze koje proizlaze iz tih zajmova Unije uskladit će se s proračunskim ograničenjima EU-a s pomoću jamstava država članica za proračun Unije, koja čine 25 % odobrenih zajmova, u skladu s udjelom država članica u ukupnom bruto nacionalnom dohotku Unije. U okviru instrumenta SURE osigurat će se financijska pomoć povrh nacionalnih mjera i redovitih bespovratnih sredstava koja se dodjeljuju za slične namjene iz Europskog socijalnog fonda.

Instrument SURE trebao bi biti dostupan državama članicama koje moraju mobilizirati znatna financijska sredstva za borbu protiv negativnih gospodarskih i socijalnih posljedica pandemije bolesti COVID-19 na svojem državnom području. Uspostava instrumenta SURE dodatan je konkretan izraz solidarnosti Unije jer su se države članice složile da će se međusobno podupirati u okviru Unije stavljanjem na raspolaganje dodatnih financijskih sredstava koja će biti dostupna u obliku zajmova. Instrumentom SURE državama članicama pružit će se financijska pomoć da bi se mogle nositi s iznenadnim povećanjima javnih rashoda za očuvanje radnih mjesta. Konkretno, instrument SURE bit će druga crta obrane i služit će za potporu programa skraćenog radnog vremena i sličnih mjera kojima države članice štite radna mjesta, a time i zaposlene i samozaposlene osobe od rizika nezaposlenosti i gubitka dohotka. Programi skraćenog radnog vremena javni su programi kojima se poduzećima koja se suočavaju s gospodarskim poteškoćama omogućuje da privremeno smanje broj radnih sati, a zaposlenici za neodrađene sate dobivaju dohodovnu potporu države. Slični programi postoje i za nadoknadu dohotka samozaposlenim osobama u izvanrednim situacijama. Uvjeti pod kojima država članica može početi koristiti potporu iz ovog instrumenta trebali bi se utvrditi ovisno o iznenadnom i znatnom povećanju stvarnih, a potencijalno i planiranih javnih rashoda za očuvanje radnih mjesta koje je uzrokovano pandemijom bolesti COVID-19 i trebali biti izravna posljedica pokretanja, produljenja ili proširenja programa skraćenog radnog vremena i drugih sličnih mjera poduzetih kao odgovor na tu situaciju.

Instrument SURE bit će u obliku programa zajmova uz potporu sustava jamstava država članica. Taj će sustav Uniji omogućiti:

(1) da poveća opseg zajmova koji se mogu pružiti u okviru instrumenta SURE državama članicama koje su zatražile financijsku pomoć u okviru tog instrumenta;

(2) da osigura usklađenost nepredviđenih obveza za Uniju koje proizlaze iz tog instrumenta s proračunskim ograničenjima Unije.

Da bi se tim pristupom postigli željeni rezultati, države članice moraju Uniji pružiti vjerodostojna i neopoziva jamstva plativa na poziv u skladu sa svojim udjelom u ukupnom bruto nacionalnom dohotku Unije. Sustavom jamstava izbjeći će se potreba da države članice unaprijed plaćaju novčane doprinose i istodobno osigurati kreditno poboljšanje potrebno da se osigura visok kreditni rejting i zaštite sredstava iz proračuna Unije.

Da bi se osigurala financijska stabilnost programa, uz pružanje jamstva država članica u okvir su ugrađene i druge zaštitne mjere:

- strog i konzervativan pristup financijskom upravljanju;
- izrada portfelja zajmova kojim se ograničavaju koncentracijski rizik, godišnja izloženost i prekomjerna izloženost pojedinim državama članicama te istodobno osiguravaju dostatna sredstava koja se mogu dodijeliti državama članicama kojima su najpotrebnija; i
- mogućnost obnavljanja zajma.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području**

Ovaj prijedlog dopunjuje drugi pravni instrument Unije za pružanje potpore državama članicama u izvanrednim situacijama, odnosno Uredbu Vijeća (EZ) br. 2012/2002 od 11. studenoga 2002. o osnivanju Fonda solidarnosti Europske unije (EUSF) („Uredba (EZ) br. 2012/2002”). Uredba (EU) 2020/461 Europskog parlamenta i Vijeća, kojom se taj instrument mijenja kako bi se njegovo područje primjene proširilo na izvanredna stanja velikih razmjera

u području javnog zdravlja i kako bi se definirale posebne operacije koje ispunjavaju uvjete za financiranje, donesena je 30. ožujka.

EUSF je trajni instrument, dok bi instrument SURE bio privremene prirode. Razlikuje se i geografsko područje primjene jer je SURE ograničen na države članice i ne obuhvaća zemlje koje pregovaraju o pristupanju Uniji. Međutim, tematsko područje primjene dvaju instrumenata jednako je i odnosi se na rješavanje velikih kriza koje su posljedica javnozdravstvenih prijetnji, pri čemu se EUSF može upotrebljavati trajno, dok je instrument SURE ograničen na konkretan slučaj pandemije bolesti COVID-19. Nadalje, EUSF se temelji na bespovratnim sredstvima i omogućuje isplatu predujmova, a instrument SURE temelji se na zajmovima.

Mobilizacija financijske pomoći Unije u okviru instrumenta SURE bila bi moguća na prijedlog Komisije Vijeću. Dotična država članica trebala bi zatražiti potporu. Komisija bi se prije nego što Vijeće dodijeli financijsku pomoć u okviru instrumenta SURE trebala savjetovati s dotičnom državom članicom kako bi procijenila razmjere (stvarnog ili očekivanog) iznenadnog i znatnog povećanja javnih rashoda u području zaštite radnih mjesta. Država članica bi pri podnošenju zahtjeva za potporu trebala dostaviti dokaze o tom iznenadnom i znatnom povećanju stvarnih, a potencijalno i planiranih rashoda. Ako su uvjeti za dodjelu financijske pomoći u okviru tog instrumenta ispunjeni, Vijeće kvalificiranom većinom donosi provedbenu odluku o njezinu odobravanju. Komisija i država članica korisnica sklopit će sporazum o provedbi. Pri ispitivanju iznenadnog povećanja rashoda relevantne operacije ostaju ograničene na hitne operacije u javnom sektoru poduzete za zaštitu radnih mjesta zbog pandemije bolesti COVID-19. Zahvaljujući tim zajmovima države članice moći će financirati svoje povećane javne rashode namijenjene programima skraćenog radnog vremena i sličnim mjerama kojima se štite radna mjesta, a time i zaposlene i samozaposlene osobe od rizika nezaposlenosti.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Prijedlog je dio niza mjera razvijenih kao odgovor na aktualnu pandemiju bolesti COVID-19, kao što je „Investicijska inicijativa kao odgovor na koronavirus”, i njime se dopunjuju ostali instrumenti za potporu zaposlenosti, kao što su Europski socijalni fond i Europski fond za strateška ulaganja (EFSU)/InvestEU. Temelji se na metodi koju je Unija u protekloj financijskoj krizi upotrijebila u okviru Mehanizma za europsku financijsku stabilnost (EFSM) za brzo pružanje financijske pomoći državama članicama koje su se našle u poteškoćama ili su im prijetile poteškoće uzrokovane izvanrednim okolnostima izvan njihove kontrole te na novom okviru za upravljanje nepredviđenim obvezama iz Financijske uredbe iz 2018. Taj instrument za zaduživanje i pozajmljivanje pruža potporu državama članicama u ovom konkretnom slučaju pandemije bolesti COVID-19 i države članice bi ga mogle iskoristiti kao drugu crtu obrane za financiranje programa skraćenog radnog vremena i sličnih mjera kojima se štite radna mjesta, a time i zaposlene i samozaposlene osobe od rizika nezaposlenosti.

Taj privremeni instrument trebalo bi smatrati izvanredno operacionaliziranim oblikom Europskog sustava reosiguranja za slučaj nezaposlenosti u posebnom kontekstu krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19, ne dovodeći u pitanje moguću naknadnu uspostavu trajnog instrumenta na temelju drugačije pravne osnove u UFEU-u.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Pravna je osnova ovog instrumenta članak 122. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Temelji se na stavcima 1. i 2. tog članka.

Pandemija bolesti COVID-19 iznenadna je i izvanredna situacija koja u velikoj mjeri narušava gospodarske sustave država članica i zahtijeva kolektivni odgovor u duhu solidarnosti. Uspostava sustava jamstava na temelju dobrovoljnih doprinosa država članica Uniji kao podloge za financijsku pomoć u okviru instrumenta SURE temelji se na članku 122. stavku 1. UFEU-a. Ovom će se intervencijom, u duhu solidarnosti, odgovor država članica popratiti mjerama primjerenima izvanrednim gospodarskim prilikama nastalima zbog pandemije bolesti COVID-19. Stoga je opravdano da se sustav jamstava za potporu instrumentu SURE temelji na članku 122. stavku 1. UFEU-a.

Organizacija programa zajmova i upravljanje tim programom temelji se na članku 122. stavku 2. UFEU-a, koji omogućuje da Vijeće na prijedlog Komisije, pod određenim uvjetima, odobri financijsku pomoć Unije na privremenoj i *ad hoc* osnovi državi članici koja se nađe u poteškoćama ili joj prijete ozbiljne poteškoće zbog prirodnih katastrofa ili izvanrednih okolnosti koje su izvan njezine kontrole. To bi bila pravna osnova komponente pozajmljivanja instrumenta SURE.

Dosad je članak 122. stavak 2. UFEU-a upotrijebljen samo jedanput. Tijekom financijske krize služio je kao pravna osnova za uspostavu privremenog Mehanizma za europsku financijsku stabilnost (EFSM) za pomoć državama članicama koje su u cijelosti ili djelomično izgubile pristup tržištu zbog iznimno nepovoljnih i sve nepovoljnijih troškova zaduživanja. Unija je taj instrument upotrijebila kako bi odobrila zajmove Irskoj i Portugalu te osigurala prijelazno financiranje za Grčku.

Članak 122. stavak 2. UFEU-a može se koristiti za sve vrste izvanrednih kriznih situacija i nije ograničen na financijske krize i krize koje utječu na financijsku stabilnost. Vijeće ima široke diskrecijske ovlasti kada je riječ o ocjeni ispunjavanja uvjeta za primjenu te pravne osnove. To je očito slučaj kada je riječ o državama članicama koje su najsnažnije pogođene ozbiljnom javnozdravstvenom prijetnjom zbog pandemije bolesti COVID-19 i njezinim gospodarskim i socijalnim posljedicama.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Cilj je prijedloga pomoći državama članicama koje su suočene s ozbiljnim gospodarskim poremećajem zbog izvanrednih okolnosti izazvanih pandemijom bolesti COVID-19 kako bi se pokazala europska solidarnost s državama članicama koje su teško pogođene i pružila im se financijska pomoć Unije u obliku privremenih zajmova. Kao druga crta obrane, tom se financijskom pomoći podupiru na privremenom osnovi povećani javni rashodi njihovih vlada zbog programa skraćenog radnog vremena i sličnih mjera kojima se štite radna mjesta, a time i zaposlene i samozaposlene osobe od rizika nezaposlenosti i gubitka dohotka.

Tom bi se potporom pomoglo pogođenom stanovništvu, olakšao brzi povratak normalnom životu u pogođenim regijama i ublažile izravne socijalne i gospodarske posljedice izazvane aktualnom krizom zbog pandemije bolesti COVID-19.

- **Proporcionalnost**

Prijedlogom se poštuje načelo proporcionalnosti. Ne prelazi se ono što je potrebno za postizanje ciljeva instrumenta.

- **Odabir instrumenta**

Akt ima oblik uredbe jer se njime uspostavlja novi poseban i privremeni instrument koji može koristiti svaka država članica te mora biti u cijelosti obvezujući i izravno primjenjiv u svim državama članicama. U prošlosti je, u kontekstu financijske krize, već upotrijebljena uredba Vijeća o uspostavi financijske pomoći državama članicama na temelju članka 122. stavka 2. UFEU-a kako bi se utvrdili postupci i prakse za sastavljanje i ocjenjivanje zahtjeva dotičnih država članica te financijska pomoć pružila na brz i učinkovit način. Time se osigurava primjeren i dosljedan okvir za kasnije provedbene odluke Vijeća o pružanju financijske pomoći državama članicama. Osim toga, uredba koja se primjenjuje na sve države članice istodobno je najprimjereniji pravni instrument za organiziranje sustava jamstava koji služi kao podloga za odobravanje zajmova u okviru instrumenta SURE, s obzirom na to da se on temelji na dobrovoljnim doprinosima svih država članica.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

- **Savjetovanja s dionicima**

Zbog hitnosti izrade Prijedloga kako bi ga Vijeće moglo pravodobno donijeti nije bilo moguće provesti savjetovanje s dionicima.

- **Procjena učinka**

Zbog hitnosti Prijedloga nije provedena procjena učinka.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Komisija bi trebala moći ugovoriti zaduživanje na financijskim tržištima s ciljem pružanja zajmova državama članicama koje zatraže financijsku pomoć u okviru instrumenta SURE.

Instrument SURE bit će u obliku programa zajmova u vrijednosti do 100 milijardi EUR, a imat će podlogu u sustavu jamstava država članica. Taj će sustav Uniji omogućiti:

(1) da poveća opseg zajmova koji se mogu pružiti u okviru instrumenta SURE državama članicama koje su zatražile financijsku pomoć u okviru tog instrumenta;

(2) da osigura usklađenost nepredviđenih obveza Unije koje proizlaze iz instrumenta s proračunskim ograničenjima Unije.

Da bi se tim pristupom postigli željeni rezultati, države članice moraju Uniji pružiti vjerodostojna i neopoziva jamstva plativa na poziv u skladu sa svojim udjelom u ukupnom bruto nacionalnom dohotku Unije. Sustavom jamstava izbjeći će se potreba da države članice unaprijed daju novčane doprinose (uplaćeni kapital) i istodobno osigurati kreditno poboljšanje potrebno da se osigura visok kreditni rejting i zaštite sredstva Unije.

Uz pružanje jamstava država članica, u okvir su ugrađene i druge zaštitne mjere kako bi se osigurala financijska stabilnost programa:

- strog i konzervativan pristup financijskom upravljanju;

- izrada portfelja zajmova kojim se ograničava koncentracijski rizik, godišnja izloženost i prekomjerna izloženost pojedinim državama članicama te istodobno osiguravaju dostatna sredstva koja se mogu dodijeliti državama članicama kojima su najpotrebnija, i
- mogućnost obnavljanja zajma.

5. OSTALI DIJELOVI

• Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga

U članku 1. Prijedloga uredbe Vijeća predviđa se uspostava europskog instrumenta za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji nakon izbijanja bolesti COVID-19 (SURE). Instrument bi imao *ad hoc* i privremeni karakter s obzirom na njegovu pravnu osnovu. Njime bi se pružila financijska pomoć na temelju članka 220. Financijske uredbe kao potpora državama članicama suočenima s ozbiljnim gospodarskim poremećajem zbog pandemije bolesti COVID-19.

U članku 2. Prijedloga uredbe naglašava se komplementarna uloga instrumenta SURE. Njime bi se trebali nadopuniti napori država članica na nacionalnoj razini te pokriti dio znatnog i iznenadnog povećanja javnih rashoda s kojim su suočene u svojim nastojanjima da neutraliziraju izravne negativne posljedice krize izazvane pandemijom bolesti COVID-19. Upotreba instrumenta SURE ne isključuje primjenu drugih relevantnih instrumenata EU-a usmjerenih na posebne aspekte ozbiljnih javnozdravstvenih prijetnji i instrumenata financijske potpore kao što je EUSF.

U članku 3. Prijedloga uredbe utvrđuju se uvjeti za aktiviranje instrumenta. Države članice mogu zatražiti financijsku pomoć ako se njihovi stvarni, a potencijalno i planirani rashodi u području zapošljavanja iznenada i znatno povećaju zbog nacionalnog odgovora na pandemiju bolesti COVID-19. Potpora u okviru instrumenta SURE trebala bi posebno ublažiti povećano financijsko opterećenje država članica povezano s programima skraćenog radnog vremena i sličnim mjerama kojima se štite radna mjesta, a time i zaposlene i samozaposlene osobe od rizika nezaposlenosti i gubitka dohotka.

U članku 4. Prijedloga uredbe utvrđuje se prvo da će financijska pomoć u okviru instrumenta SURE biti u obliku zajma odobrenog dotičnoj državi članici i drugo Komisija se ovlašćuje za ugovaranje zaduživanja na financijskim tržištima radi dodjele zajmova dotičnim državama članicama.

Člankom 5. Prijedloga uredbe utvrđuje se maksimalni iznos financijske pomoći Unije koji se može dodijeliti u okviru instrumenta SURE. Riječ je o iznosu do 100 milijardi EUR.

U članku 6. Prijedloga uredbe utvrđuje se postupak za odobravanje brze financijske pomoći državama članicama. Komisija bi se po primitku zahtjeva države članice s njom savjetovala kako bi provjerila u kojoj su se mjeri povećali njezini javni rashodi kao izravna posljedica pokretanja, produljenja ili proširenja programa skraćenog radnog vremena i sličnih mjera osobito za samozaposlene osobe. Takvo savjetovanje Komisiji bi pomoglo i da ispravno ocijeni uvjete zajma. Potrebno je utvrditi elemente kao što su iznos, maksimalno prosječno dospijeće, određivanje cijene, razdoblje raspoloživosti potpore i tehnički modaliteti provedbe.

Članci od 7. do 10. Prijedloga uredbe sadržavaju postupovna pravila za isplatu i provedbu potpore u obliku zajma u okviru instrumenta SURE. Konkretno, u njima se utvrđuju pravila o isplati, poslovima zaduživanja i pozajmljivanja, bonitetna pravila koja se primjenjuju na portfelj zajmova u okviru instrumenta te o upravljanju zajmovima.

U članku 11. Prijedloga uredbe utvrđuje se mehanizam financiranja instrumenta. Davanje zajmova državama članicama u okviru instrumenta temeljilo bi se na sustavu jamstava koja države članice pružaju Uniji na dobrovoljnoj osnovi. Taj sustav omogućuje Uniji povećanje opsega financijske pomoći zajmovima koji se državama članicama mogu odobriti u okviru instrumenta SURE. Jamstva koja države članice pružaju Uniji trebala bi biti neopoziva, bezuvjetna i na poziv te utvrđena u sporazumu sklopljenom između Komisije i država članica. Ti bi doprinosi činili vanjske namjenske prihode.

U članku 12. Prijedloga uredbe utvrđuje se pravilo o raspoloživosti instrumenta. Financijska pomoć Unije u okviru instrumenta SURE bit će raspoloživa tek od trenutka kada sve države članice pruže jamstva Uniji.

U člancima 13. i 14. Prijedloga uredbe utvrđuju se pravila o kontrolama, revizijama i izvješćivanju.

Naposljetku, u članku 15. Prijedloga uredbe jasno se navodi da se instrument neće primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu jer je na temelju članka 143. stavka 1. Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju[1] obveza Ujedinjene Kraljevine za udio u nepredviđenim obvezama Unije ograničena na nepredviđene obveze koje proizlaze iz financijskih operacija koje je Unija poduzela prije datuma povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije. Sve nepredviđene obveze Unije koje proizlaze iz financijske pomoći na temelju ove Uredbe nastale bi nakon datuma povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije. Stoga Ujedinjena Kraljevina ne bi trebala sudjelovati u financijskoj pomoći na temelju ove Uredbe.

[1] SL C 384 I, 12.11.2019., str. 1.

2020/0057 (NLE)

Prijedlog

UREDBE VIJEĆA

o uspostavi europskog instrumenta za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE) nakon izbijanja bolesti COVID-19

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 122.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Na temelju članka 122. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije („UFEU”) Vijeće, na prijedlog Komisije, može u duhu solidarnosti među državama članicama odlučiti o mjerama primjerenima za odgovor na socioekonomsku situaciju nakon izbijanja bolesti COVID-19.

(2) Na temelju članka 122. stavka 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije („UFEU”) Vijeće može odobriti financijsku pomoć Unije državi članici koja se nađe u poteškoćama ili joj prijete ozbiljne poteškoće zbog prirodnih katastrofa ili izvanrednih okolnosti koje su izvan njezine kontrole.

(3) Teški akutni respiratorni sindrom uzrokovan koronavirusom 2 (SARS-CoV-2), koji uzrokuje koronavirusnu bolest, Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) nazvala je COVID-19 i riječ je o novom soju koronavirusa koji prethodno nije bio zabilježen kod ljudi. Ta se bolest brzo širi u cijelom svijetu i WHO je proglasio pandemiju. Od prve pojave bolesti u Uniji do 30. ožujka 2020. u državama članicama prijavljeno je 334 396 slučajeva i 22 209 preminulih od te bolesti.

(4) Države članice uvele su izvanredne mjere za ograničavanje pandemije bolesti COVID-19 i njezinih posljedica. Smatra se da je daljnje širenje bolesti COVID-19 u Uniji vrlo vjerojatno. Osim utjecaja na javno zdravlje zbog znatnog broja smrtnih slučajeva, pandemija bolesti COVID-19 u velikoj mjeri narušava gospodarske sustave država članica, uzrokuje poremećaje u društvu i povećanje javne potrošnje u sve većem broju država članica.

(5) Ta iznimna situacija, koja je izvan kontrole država članica i u kojoj je došlo do imobilizacije znatnog dijela njihove radne snage, dovela je do iznenadnog i znatnog povećanja javnih rashoda država članica namijenjenih programima skraćenog radnog vremena za zaposlene osobe i sličnim mjerama osobito za samozaposlene osobe. Državama članicama potrebno je omogućiti da se nose s tim iznenadnim i znatnim povećanjem javnih rashoda dok se pandemija bolesti COVID-19 i njezin učinak na radnu snagu ne stave pod kontrolu.

(6) Stvaranje europskog instrumenta za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji („SURE”) nakon izbijanja bolesti COVID-19 trebalo bi omogućiti Uniji da odgovori na krizu na tržištu rada na koordiniran, brz i djelotvoran način te u duhu solidarnosti među državama članicama, čime bi se ublažile

posljedice na zaposlenost za građane i najpogođenije gospodarske sektore, a na taj način bi se smanjio izravan učinak te iznimne situacije na javne rashode država članica.

(7) U skladu s člankom 220. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća[2], financijska pomoć Unije državama članicama može se dodijeliti u obliku zajmova. Te bi zajmove trebalo odobriti državama članicama u kojima je pandemija bolesti COVID-19 dovelo do iznenadnog i znatnog povećanja stvarnih, a potencijalno i planiranih javnih rashoda zbog nacionalnih mjera donesenih od 1. veljače 2020. Tim datumom osigurava se jednak tretman za sve države članice i pokriće njihovih stvarnih, a potencijalno i planiranih povećanja troškova povezanih s posljedicama na tržišta rada država članica, neovisno o tome kada je u kojoj državi članici došlo do pojave koronavirusa. Nacionalne mjere donesene od tog datuma trebale bi biti izravno povezane s pokretanjem, produljenjem ili proširenje programa skraćenog radnog vremena i sličnim mjerama među ostalim za samozaposlene osobe. Programi skraćenog radnog vremena javni su programi kojima se u određenim okolnostima poduzećima koja se suočavaju s gospodarskim poteškoćama dopušta da privremeno smanje broj radnih sati svojih zaposlenika, koji za neodrađene sate dobivaju javnu dohodovnu potporu. Slični programi postoje i za nadoknadu dohotka samozaposlenim osobama. Država članica koja traži financijsku pomoć trebala bi dostaviti dokaz o iznenadnom i znatnom povećanju stvarnih, a potencijalno i planiranih javnih rashoda za programe skraćenog radnog vremena ili slične mjere.

(8) Kako bi se pogođenim državama članicama osigurala dostatna financijska sredstva da bi se mogle uhvatiti u koštac s učinkom pandemije bolesti COVID-19 na njihova tržišta rada, aktivnosti zaduživanja i pozajmljivanja Unije u okviru instrumenta SURE trebale bi biti dovoljno velike. Stoga bi se zajmovi Unije trebali financirati korištenjem međunarodnih tržišta kapitala.

(9) Pandemija bolesti COVID-19 u velikoj mjeri narušava gospodarske sustave svih država članica. To stoga zahtijeva kolektivne doprinose država članica u obliku jamstava kojima se podupiru zajmovi iz proračuna Unije. Ta su jamstva potrebna kako bi se Uniji omogućilo da državama članicama čije su politike tržišta rada pod najvećim pritiskom odobri zajmove koji su dovoljno veliki. Kako bi se osiguralo da nepredviđena obveza koja proizlazi iz tih zajmova koje Unija odobri u okviru instrumenta SURE bude u skladu s primjenjivim višegodišnjim financijskim okvirom i gornjim granicama vlastitih sredstava, jamstva država članica trebala bi biti neopoziva, bezuvjetna i na poziv, dok bi se dodatnim zaštitnim mjerama trebala povećati otpornost sustava.

(10) Dodatne zaštitne mjere kojima bi se trebala povećati otpornost sustava trebale bi se sastojati od konzervativnog financijskog upravljanja, maksimalne godišnje izloženosti i dostatne diversifikacije portfelja zajmova.

(11) Zajmovi odobreni u okviru tog instrumenta čine financijsku pomoć u smislu članka 220. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046. U skladu s člankom 282. stavkom 3. točkom (g) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046, članak 220. primjenjuje se na zajmove

[2] Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

odobrene u okviru tog instrumenta od dana primjene višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje nakon 2020. Međutim, primjereno je da se zahtjevi iz članka 220. stavka 5. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 primjenjuju na poslove zaduživanja i pozajmljivanja već od stupanja na snagu ove Uredbe.

(12) Kako bi nepredviđena obveza koje proizlazi iz zajmova koje Unija odobri u okviru ovog instrumenta bila u skladu s primjenjivim višegodišnjim financijskim okvirom i gornjim granicama vlastitih sredstava, potrebno je utvrditi bonitetna pravila, uključujući mogućnost obnavljanja zajmova ugovorenih u ime Unije.

(13) S obzirom na njihove posebne financijske posljedice, odluke o odobravanju financijske pomoći Unije na temelju ove Uredbe zahtijevaju uporabu provedbenih ovlasti, koje bi trebalo dodijeliti Vijeću.

(14) Člankom 143. stavkom 1. Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju[3] obveza Ujedinjene Kraljevine za udio u nepredviđenim obvezama Unije ograničena je na nepredviđene obveze koje proizlaze iz financijskih operacija koje je Unija poduzela prije datuma povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije. Sve nepredviđene obveze Unije koje proizlaze iz financijske pomoći na temelju ove Uredbe nastale bi nakon datuma povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije. Stoga Ujedinjena Kraljevina ne bi trebala sudjelovati u financijskoj pomoći na temelju ove Uredbe.

(15) S obzirom na to da je instrument privremene prirode i odnosi se na rješavanje krize izazvane pandemijom bolesti COVID-19, Komisija bi svakih šest mjeseci trebala provjeravati postoje li i dalje izvanredne okolnosti koje uzrokuju teške gospodarske poremećaje u državama članicama.

(16) S obzirom na posljedice pandemije bolesti COVID-19 i potrebu za hitnim odgovorom na njih, ova bi Uredba trebala stupiti na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske Unije*.

DONIJELO JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Uspostava Europskog instrumenta za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (dalje u tekstu „instrument”)

1. Ovime se uspostavlja Europski instrument za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE), dalje u tekstu „instrument”, namijenjen ublažavanju posljedica pandemije bolesti COVID-19 i njezinih socioekonomskih posljedica.

2. U ovoj Uredbi utvrđuju se uvjeti i postupci koji će Uniji omogućiti da državi članici u kojoj je zbog pandemije bolesti COVID-19 došlo do ozbiljnih gospodarskih poremećaja, ili kojoj ozbiljno prijete takvi poremećaji, pruži financijsku pomoć za financiranje mjera skraćenog radnog vremena ili sličnih mjera kojima je cilj zaštititi zaposlene i samozaposlene osobe i na taj način smanjiti stopu nezaposlenosti i gubitak prihoda.

Članak 2.

Komplementarnost instrumenta

[3] SL L 29, 2020. 1. 31., str. 7.

Instrumentom se nacionalne mjere koje su poduzele pogođene države članice dopunjuju pružanjem financijske pomoći radi suočavanja s iznenadnim i znatnim povećanjem stvarnih, a potencijalno i planiranih javnih rashoda namijenjenih ublažavanju izravnih gospodarskih i negativnih socijalnih posljedica izvanrednih okolnosti prouzročenih pandemijom bolesti COVID-19.

Članak 3.

Uvjeti za primjenu instrumenta

1. Država članica može zatražiti financijsku pomoć Unije ako su se njezini stvarni, a potencijalno i planirani javni rashodi od 1. veljače 2020. iznenada i znatno povećali zbog donošenja nacionalnih mjera koje se izravno odnose na programe skraćenog radnog vremena i sličnih mjera za rješavanje gospodarskih i socijalnih posljedica izvanrednih okolnosti prouzročenih pandemijom bolesti COVID-19.

2. Financijsku pomoć Unije u okviru ovog instrumenta države članice korisnice koriste kao potporu nacionalnim programima skraćenog radnog vremena ili sličnim mjerama.

Članak 4.

Oblik financijske potpore

Financijska pomoć iz članka 3. odobrava se u obliku zajma dotičnoj državi članici. U tu svrhu i u skladu s provedbenom odlukom Vijeća donesenom na temelju članka 6. stavka 1., Komisija je u ime Unije ovlaštena za pozajmljivanje na tržištu kapitala ili od financijskih institucija u najpogodnijem trenutku kako bi optimizirala troškove financiranja te zaštitila svoj ugled izdavatelja Unije na tržištima.

Članak 5.

Maksimalni iznos financijske pomoći

Najveći iznos financijske pomoći iz članka 3. ne smije biti veći od 100 000 000 000 EUR za sve države članice.

Članak 6.

Postupak podnošenja zahtjeva za financijsku pomoć

1. Financijska pomoć iz članka 3. stavlja se na raspolaganje odlukom koju donosi Vijeće provedbenim aktom na prijedlog Komisije.

2. Prije podnošenja prijedloga Vijeću Komisija se bez nepotrebne odgode savjetuje s dotičnom državom članicom kako bi provjerila iznenadno i znatno povećanje stvarnih, a potencijalno i planiranih javnih rashoda koji se izravno odnose na programe skraćenog radnog vremena i slične mjere u državi članici koja je podnijela zahtjev za potporu, a koji su povezani s izvanrednim okolnostima uzrokovanima pandemijom bolesti COVID-19. U tu svrhu dotična država članica Komisiji dostavlja odgovarajuće dokaze. Osim toga, Komisija provjerava ispunjavanje bonitetnih pravila iz članka 9.

3. Odluka o stavljanju na raspolaganje financijske pomoći iz članka 3. sadržava sljedeće:

(a) iznos zajma, maksimalno prosječno dospijeće, formulu za određivanje cijene zajma, najveći broj obroka, razdoblje raspoloživosti zajma i ostala detaljna pravila potrebna za dodjelu financijske pomoći;

(b) ocjenu usklađenosti države članice s uvjetima iz članka 3.;

(c) opis nacionalnih programa skraćenog radnog vremena i sličnih mjera koje se mogu financirati.

Članak 7.
Isplata zajma

Zajam iz članka 6. stavka 3. isplaćuje se u obrocima.

Članak 8.
Poslovi zaduživanja i pozajmljivanja

1. Poslovi zaduživanja i pozajmljivanja iz članka 4. izvršavaju se u eurima.

2. Država članica korisnica i Komisija utvrđuju elemente zajma iz članka 6. stavka 3. točke (a) u ugovoru o zajmu. Taj ugovor sadržava odredbe iz članka 220. stavka 5. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.

3. Na zahtjev države članice korisnice te ako okolnosti dopuštaju poboljšanje kamatne stope na zajam, Komisija može refinancirati cijeli ili dio svog prvotnog zajma ili restrukturirati odgovarajuće financijske uvjete.

4. Gospodarski i financijski odbor obavješćuje se o refinanciranju ili restrukturiranju iz stavka 3.

Članak 9.
Bonitetna pravila koja se primjenjuju na portfelj zajmova

1. Udio zajmova odobrenih trima državama članicama koje čine najveći udio odobrenih zajmova ne smije premašiti 60 % iznosa iz članka 5.

2. Dospjeli iznosi koje Unija treba platiti u određenoj godini ne smiju premašiti 10 % iznosa iz članka 5.

3. Ako država članica ne izvrši povrat, Komisija može obnoviti povezane zajmove koje je uzela u ime Unije.

Članak 10.
Upravljanje zajmovima

1. Komisija utvrđuje potrebne mehanizme za upravljanje zajmovima s ESB-om.

2. Država članica korisnica otvara poseban račun za upravljanje dobivenom financijskom pomoći Unije kod svoje nacionalne središnje banke. Osim toga, ta država članica prosljeđuje glavnicu i kamate dospjele po kreditu na račun Unije u ESB-u dvadeset radnih dana sustava TARGET2 prije odgovarajućeg datuma dospijeća

Članak 11.

Doprinosi država članica u obliku jamstava

1. Države članice mogu doprinijeti instrumentu pružanjem protujamstva za rizik koji snosi Unija.

2. Doprinosi država članica pružaju se u obliku jamstava koja su neopoziva, bezuvjetna i na poziv.

   Komisija s državom članicom koja daje doprinos sklapa sporazum o jamstvima koja su neopoziva, bezuvjetna i na poziv. Sporazumom se utvrđuju uvjeti plaćanja.

3. Jamstva država članica aktiviraju se na osnovi *pari passu*. Ako država članica pravodobno ne odgovori na poziv, Komisija ima pravo aktivirati dodatna jamstva koja pružaju druge države članice na osnovi *pari passu* do iznosa ukupnih doprinosa. Nadoknada za dodatne doprinose isplaćuje se državama članicama iz iznosa za koje je izvršen povrat.

4. Doprinosi iz stavka 1. čine vanjski namjenski prihod ovog instrumenta u smislu članka 21. stavka 5. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.

Članak 12.

Raspoloživost instrumenta

1. Financijska pomoć iz članka 3. postaje dostupna tek nakon što sve države članice uplate svoj doprinos instrumentu iz članka 11. stavka 1. u iznosu koji čini najmanje 25 % iznosa iz članka 5., pod uvjetom da relativni udjeli doprinosa svake države članice u ukupnom iznosu doprinosa država članica odgovaraju relativnim udjelima država članica u ukupnom bruto nacionalnom dohotku Unije, kako proizlazi iz stupca (1) tablice 3. dijela A. „Uvod i financiranje općeg proračuna Unije” u prihodovnom dijelu proračuna za 2020. koji je naveden u općem proračunu Europske unije za financijsku godinu 2020., kako je donesen 27. studenoga 2019.[4]

2. Komisija obavješćuje Vijeće kada instrument postane dostupan.

Članak 13.

Kontrola i revizija

Sporazum iz članka 8. stavka 1. sadržava potrebne odredbe o kontrolama i revizijama kako je propisano člankom 220. stavkom 5. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046.

Članak 14.

Izvješćivanje

U roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ove Uredbe te svakih šest mjeseci nakon toga u kontekstu članka 250. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046, Komisija prosljeđuje Europskom parlamentu, Gospodarskom i financijskom odboru, Odboru za zapošljavanje i Vijeću izvješće o korištenju financijske potpore i nastavku izvanrednih okolnosti koji opravdavaju primjenu ove Uredbe.

[4] Konačno donošenje (EU, Euratom) 2020/227 općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2020. (SL L 57, 27.2.2020., str. 1.).

Članak 15.

Primjenjivost

Ova se Uredba ne primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini. Upućivanja na države članice u ovoj Uredbi ne tumače se tako da uključuju Ujedinjenu Kraljevinu.

Članak 16.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

1.2. Odgovarajuća područja politike u strukturi ABM/ABB

1.3. Vrsta prijedloga/inicijative

1.4. Ciljevi

1.5. Osnova prijedloga/inicijative

1.6. Trajanje i financijski učinak

1.7. Predviđeni načini upravljanja

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila nadzora i izvješćivanja

2.2. Sustav upravljanja i kontrole

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

3.2. Procijenjeni učinak na rashode

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na rashode

3.2.2. Procijenjeni učinak na odobrena sredstva za poslovanje

3.2.3. Procijenjeni učinak na administrativna odobrena sredstva

3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

3.2.5. Doprinos trećih strana

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog uredbe Vijeća o uspostavi europskog instrumenta za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE) nakon izbijanja bolesti COVID-19

1.2. Odgovarajuća područja politike u strukturi ABM/ABB[5]

Nije primjenjivo.

1.3. Vrsta prijedloga/inicijative

X Prijedlog/inicijativa odnosi se na **novo djelovanje**

☐ Prijedlog/inicijativa odnosi se na **novo djelovanje nakon pilot-projekta/pripremnog djelovanja**[6]

☐ Prijedlog/inicijativa odnosi se na **produženje postojećeg djelovanja**

☐ Prijedlog/inicijativa odnosi se na **djelovanje koje je preusmjereno na novo djelovanje**

1.4. Ciljevi

1.4.1. Višegodišnji strateški ciljevi Komisije na koje se odnosi prijedlog/inicijativa

Nije primjenjivo.

Predložena uredba hitna je mjera koju je Komisija predstavila Vijeću kako bi se državama članicama u duhu solidarnosti pružila financijska pomoć Unije da bi nakon izbijanja bolesti COVID-19 uspješnije očuvale radna mjesta s pomoću potpore za programe skraćenog radnog vremena za zaposlene osobe te sličnim mjerama za samozaposlene osobe.

1.4.2. Posebni ciljevi i odgovarajuće aktivnosti u okviru strukture ABM/ABB

Posebni cilj br.

Nije primjenjivo.

Odgovarajuće aktivnosti u okviru strukture ABM/ABB

Nije primjenjivo.

[5] ABM: Activity-Based Management (upravljanje na temelju aktivnosti) – ABB: Activity-Based Budgeting (priprema proračuna na temelju aktivnosti).

[6] Kako je navedeno u članku 54. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

1.4.3. Očekivani rezultati i učinak

Navesti učinke koje bi prijedlog/inicijativa trebali imati na ciljane korisnike/skupine.

Cilj je predloženog instrumenta SURE utvrditi pravila kojima se Uniji omogućuje da državama članicama u kojima je zbog pandemije bolesti COVID-19 došlo do ozbiljnih gospodarskih poremećaja, ili koje su ozbiljno ugrožene od takvih poremećaja, pruži financijsku pomoć u pogledu financiranja programa skraćenog radnog vremena ili sličnih mjera, čiji je cilj zaštititi zaposlene i samozaposlene osobe te time smanjiti nezaposlenost.

Konkretno, instrument SURE služit će kao druga linija obrane za potporu programima skraćenog radnog vremena i sličnim mjerama kako bi se državama članicama pomoglo da očuvaju radna mjesta i da time zaposlene i samozaposlene osobe zaštite od nezaposlenosti. Uvjeti pod kojima država članica može početi koristiti potporu iz ovog instrumenta trebali bi se utvrditi ovisno o iznenadnom povećanju stvarnih, a potencijalno i planiranih javnih rashoda uzrokovanom pandemijom bolesti COVID-19 i trebali biti izravna posljedica pokretanja, produljenja ili proširenja programa skraćenog radnog vremena i drugih sličnih mjera poduzetih kao odgovor na tu situaciju.

1.4.4. Pokazatelji rezultata i učinka

Navesti pokazatelje koji omogućuju praćenje provedbe prijedloga/inicijative.

Nije primjenjivo.

1.5. Osnova prijedloga/inicijative

1.5.1. Zahtjevi koje je potrebno kratkoročno ili dugoročno ispuniti

Predloženi instrument SURE temelji se na članku 122. stavcima 1. i 2. UFEU-a.

U toj pravnoj osnovi propisano je sljedeće:

– Unija u duhu solidarnosti među državama članicama može poduzeti mjere primjerene za odgovor na određene gospodarske prilike,

– kad se neka država članica zbog izvanrednih okolnosti koje su izvan njezine kontrole nađe u poteškoćama ili joj zaprijete poteškoće, može joj se dodijeliti financijska pomoć Unije, ali pod određenim uvjetima.

Države članice trenutačno se suočavaju s ozbiljnim gospodarskim poremećajem zbog pandemije bolesti COVID-19, koja za njih ima iznimno negativne socioekonomske posljedice.

1.5.2. Dodana vrijednost sudjelovanja EU-a

Cilj je ovog Prijedloga da se iznimno pogođenim državama članicama u duhu europske solidarnosti ponudi financijska potpora. Njome bi se privremeno poduprli povećani javnih rashodi država članica, a isplatila bi se u obliku zajmova za uvođenje, produljenje ili proširenje programa skraćenog radnog vremena i drugih sličnih mjera. Ona bi poslužila kao druga linija obrane za države članice čiji se javni rashodi povećavaju jer nastoje očuvati radna mjesta zaposlenih i samozaposlenih osoba. Tom bi se potporom EU-a pomoglo stanovništvu pogođenih država članica, olakšao brzi povratak normalnom životu u pogođenim regijama i ublažile izravne

socijalne i gospodarske posljedice izazvane aktualnom krizom zbog pandemije bolesti COVID-19.

1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

Kad je Unija prije desetak godina bila suočena s ozbiljnom financijskom krizom, pokazalo se da članak 122. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) može poslužiti kao pravna osnova za brzu mobilizaciju financijske pomoći Unije za države članice koje su u poteškoćama zbog izvanrednih okolnosti koje su izvan njihove kontrole. Na temelju te pravne osnove Unija je donijela Uredbu Vijeća (EU) br. 407/2010 od 11. svibnja 2010. o uspostavi Mehanizma za europsku financijsku stabilnost. Iz tog je instrumenta Portugalu i Irskoj isplaćena financijska pomoć Unije, a za Grčku je osigurano prijelazno financiranje u obliku naizmjeničnih zajmova. Međutim, ta pravna osnova i njezina primjena nisu ograničene samo na financijske krize, nego se mogu upotrijebiti za sve izvanredne okolnosti koje su izvan kontrole država članica, dakle i u aktualnoj krizi prouzročenoj pandemijom bolesti COVID-19.

1.5.4. Usklađenost i moguća sinergija s ostalim odgovarajućim instrumentima

Predloženi instrument SURE služi kao nadopuna „Investicijskoj inicijativi kao odgovor na koronavirus”, predloženom proširenju područja primjene Fonda solidarnosti Europske unije te drugim instrumentima kojima se podupire zapošljavanje, kao što su Europski socijalni fond i InvestEU.

1.6. Trajanje i financijski učinak

X Prijedlog/inicijativa **ograničenog trajanja**

– ☐ prijedlog/inicijativa na snazi od [DD/MM]GGGG do [DD/MM]GGGG

– ☐ financijski učinak od GGGG do GGGG

☐ Prijedlog/inicijativa **neograničenog trajanja**

– provedba s početnim razdobljem od GGGG. do GGGG.,

– nakon čega slijedi redovna provedba.

1.7. Predviđeni načini upravljanja[7]

X Izravno upravljanje koje provodi Komisija

– ☐ putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije;

– ☐ putem izvršnih agencija.

☐ **Podijeljeno upravljanje** s državama članicama

☐ **Neizravno upravljanje** povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna

– ☐ trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile;

– ☐ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti),

– ☐ EIB-u i Europskom investicijskom fondu;

– ☐ tijelima iz članaka 208. i 209. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046;

– ☐ tijelima javnog prava;

– ☐ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge u mjeri u kojoj daju odgovarajuća financijska jamstva;

– ☐ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i koja daju odgovarajuća financijska jamstva;

– ☐ osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.

– *Ako je označeno više načina upravljanja, pojedinosti navesti u odjeljku „Napomene”.*

Napomene

Predložena uredba temelji se na članku 122. UFEU-a, stoga može biti samo privremena. Međutim, trenutačno nije moguće utvrditi koliko će izvanredne okolnosti prouzročene pandemijom bolesti COVID-19 trajati i dokad će imati gospodarske učinke na radnike u državama članicama.

[7] Informacije o načinima upravljanja i upućivanja na Uredbu (EU, Euratom) 2018/1046 dostupni su na internetskim stranicama BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila nadzora i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

Predložena uredba sadržava odredbu o izvješćivanju (članak 14.) U roku od godinu dana od stupanja na snagu ove Uredbe te, prema potrebi, svakih godinu dana nakon toga, Komisija bi Gospodarskom i financijskom odboru, Odboru za zapošljavanje i Vijeću trebala proslijediti izvješće o korištenju financijske potpore i nastavku izvanrednih okolnosti zbog kojih je opravdano donijeti i primjenjivati ovu Uredbu.

2.2. Sustav upravljanja i kontrole

2.2.1. Utvrđeni rizici

U predloženoj uredbi utvrđena su bonitetna pravila za ublažavanje rizika povezanih s kreditnim portfeljem (članci 6. i 9.).

2.2.2. Informacije o uspostavljenom sustavu unutarnje kontrole

2.2.3. Procjena troškova i koristi kontrola i ocjena očekivane razine rizika od pogreške

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu.

U predloženoj uredbi utvrđena su pravila za kontrolu i reviziju (članak 13.). Komisija je dužna osigurati da se u sporazumima sklopljenima s državama članicama radi isplate financijske pomoći Unije u okviru instrumenta SURE navedu potrebne odredbe o kontrolama i revizijama. Primjenjuju se pravila iz članka 220. Financijske uredbe.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

- Postojeće proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj […][Naslov……...……]	Dif./nedif.[8]	zemalja EFTA-e[9]	zemalja kandidatkinja[10]	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Uredbe (EU, Euratom) br. 2018/1046
	[…][XX.YY.YY.YY]	Dif./nedif.	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

- Zatražene nove proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj […][Naslov……]	Dif./nedif.	zemalja EFTA-e	zemalja kandidatkinja	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Uredbe (EU, Euratom) br. 2018/1046
	[…][XX.YY.YY.YY]		DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

[8] Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva

[9] EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

[10] Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalne zemlje kandidatkinje sa zapadnog Balkana.

3.2. Procijenjeni učinak na rashode

[Ovaj se dio ispunjava u **proračunskoj tablici o administrativnim proračunskim podacima** (drugi dokument u prilogu ovom financijskom izvještaju) koju je potrebno učitati na internetske stranice CISNET-a za potrebe savjetovanja među službama]

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na rashode

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira:	Broj	U skladu s člankom 2. stavkom 3. Prijedloga UREDBE VIJEĆA o utvrđivanju višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje od 2021. do 2027.[11] potrebni iznosi mobilizirat će se iznad gornjih granica utvrđenih u VFO-u.

GU: <…….>			Godina **N**[12]	Godina **N+1**	Godina **N+2**	Godina **N+3**	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidi točku 1.6.)			**UKUPNO**
• Odobrena sredstva za poslovanje										
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe Broj proračunske linije	Obveze	(1)								
	Plaćanja	(2)								
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe Broj proračunske linije	Obveze	(1a)								
	Plaćanja	(2a)								
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe[13]										
Administrativna odobrena sredstva koja se		(3)								

11 COM/2018/322 final – 2018/0132.

12 Godina N godina je početka provedbe prijedloga/inicijative.

13 Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

financiraju iz omotnice za posebne programe Broj proračunske linije										
UKUPNA odobrena sredstva za GU <…….>	Obveze	=1+1a +3								
	Plaćanja	=2+2a +3								

• UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	(4)								
	Plaćanja	(5)								
• UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6)								
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA <….> višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	-								
	Plaćanja	-								

Ako prijedlog/inicijativa utječe na više naslova:

• UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	(4)								
	Plaćanja	(5)								
• UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6)								
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1 – 4 višegodišnjeg financijskog okvira (referentni iznos)	Obveze	=4+6								
	Plaćanja	=5+6								

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira:	**5**	„Administrativni rashodi”

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		Godina **N**	Godina **N+1**	Godina **N+2**	Godina **N+3**	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidi točku 1.6.)			**UKUPNO**
GU: <…….>									
• Ljudski resursi									
• Ostali administrativni rashodi									
GLAVNA UPRAVA <….> **UKUPNO**	Odobrena sredstva								

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 5 višegodišnjeg financijskog okvira	(Ukupne obveze = ukupna plaćanja)								

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		Godina **N**[14]	Godina **N+1**	Godina **N+2**	Godina **N+3**	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidi točku 1.6.)			**UKUPNO**
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1 – 5 višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze								
	Plaćanja								

[14] Godina N godina je početka provedbe prijedloga/inicijative.

3.2.2. Procijenjeni učinak na odobrena sredstva za poslovanje

– **X☐** Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje.

– ☐ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Navesti ciljeve i rezultate ⇩			Godina **N**		Godina **N+1**		Godina **N+2**		Godina **N+3**		Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidi točku 1.6.)						**UKUPNO**	
	REZULTATI																	
	Vrsta [15]	Prosječni trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ukupni broj	Ukupni trošak
POSEBNI CILJ br. 1[16]...																		
— Rezultat																		
— Rezultat																		
— Rezultat																		
Međuzbroj za posebni cilj br. 1																		
POSEBNI CILJ br. 2...																		
— Rezultat																		
Međuzbroj za posebni cilj br. 2																		
UKUPNI TROŠAK																		

[15] Rezultati se odnose na proizvode i usluge koji se isporučuju (npr.: broj financiranih studentskih razmjena, kilometri izgrađenih prometnica itd.).

[16] Na način opisan u odjeljku 1.4.2. „Posebni ciljevi…”.

3.2.3. Procijenjeni učinak na administrativna odobrena sredstva

3.2.3.1. Sažetak

– **X** ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.

– ☐ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	Godina **N** [17]	Godina **N+1**	Godina **N+2**	Godina **N+3**	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidi točku 1.6.)			**UKUPNO**
NASLOV 5 višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi								
Ostali administrativni rashodi								
Međuzbroj za NASLOV 5 višegodišnjeg financijskog okvira								

izvan NASLOVA 5[18] **višegodišnjeg financijskog okvira**								
Ljudski resursi								
Ostala sredstva rashodi								
Međuzbroj izvan NASLOVA 5 višegodišnjeg financijskog okvira								

UKUPNO								

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

[17] Godina N godina je početka provedbe prijedloga/inicijative.

[18] Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

3.2.3.2. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa

– ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.

– **X** ☐ Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

		Godina **N**	Godina **N+1**	Godina **N+2**	Godina **N+3**	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidi točku 1.6.)		
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)								
XX 01 01 01 (sjedište i predstavništva Komisije)		2	2	2	2			
XX 01 01 02 (delegacije)								
XX 01 05 01 (neizravno istraživanje)								
10 01 05 01 (izravno istraživanje)								
• Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV)[19]								
XX 01 02 01 (UO, UNS, UsO iz „globalne omotnice”)		1	1					
XX 01 02 02 (UO, LO, UNS, UsO i MSD u delegacijama)								
XX 01 04 **yy** [20]	— u sjedištima							
	— u delegacijama							
XX 01 05 02 (UO, UNS, UsO – neizravno istraživanje)								
10 01 05 02 (UO, UNS, UsO – izravno istraživanje)								
Ostale proračunske linije (navesti)								
UKUPNO		**3**	**3**	**2**	**2**			

GU BUDG se odnosi na odgovarajuće područje politike ili glavu proračuna.

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	Izdavanje vrijednosnih papira na tržištima kapitala (analiza tržišta, prospekt, registracija, odnos s ulagačima), upravljanje prihodima, isplate i povrat sredstava
Vanjsko osoblje	

19 UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

20 U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).

3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

– **X** ☐ Prijedlog/inicijativa u skladu je s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom.

– ☐ Prijedlog/inicijativa dovodi do reprogramiranja relevantnog naslova višegodišnjeg financijskog okvira.

Objasniti o kakvom je reprogramiranju riječ te navesti odgovarajuće proračunske linije i iznose.
[…]

– ☐ Za prijedlog/inicijativu potrebna je primjena instrumenta fleksibilnosti ili revizija višegodišnjeg financijskog okvira.

Objasniti što je potrebno te navesti odgovarajuće naslove i proračunske linije i iznose.
[…]

3.2.5. Doprinos trećih strana

– Prijedlogom/inicijativom ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.

– Prijedlogom/inicijativom predviđa se sufinanciranje prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	Godina **N**	Godina **N+1**	Godina **N+2**	Godina **N+3**	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidi točku 1.6.)			Ukupno
Navesti tijelo koje sudjeluje u financiranju								
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva								

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

– **X** ☐ Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.

– ☐ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:

– ☐ na vlastita sredstva

– ☐ na razne prihode

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Proračunska linija prihoda:	Odobrena sredstva dostupna za tekuću financijsku godinu	Učinak prijedloga/inicijative[21]						
		Godina **N**	Godina **N+1**	Godina **N+2**	Godina **N+3**	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidi točku 1.6.)		
Članak …….								

Za razne namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

[…]

Navesti metodu izračuna učinka na prihode.

[…]

[21] Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer) navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi umanjeni za 25 % na ime troškova naplate.